

DECYZJA RADY (WPZiB) 2019/2108**z dnia 9 grudnia 2019 r.****wspierająca zwiększenie bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia; rozdział III tej strategii zawiera wykaz działań służących zwalczaniu rozprzestrzeniania tej broni. Takie działania powinny zostać podjęte zarówno w Unii, jak i w państwach trzecich.
- (2) Unia aktywnie wdraża tę strategię oraz prowadzi działania wymienione w jej rozdziale III, w szczególności przez uruchamianie zasobów finansowych, aby wspierać konkretne projekty realizowane przez instytucje wielostronne, przez dostarczanie państwom pomocy technicznej i wiedzy fachowej w odniesieniu do szerokiego spektrum środków nieproliferaacji, a także przez wspieranie roli, jaką odgrywa Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (RB ONZ).
- (3) W dniu 28 kwietnia 2004 r. RB ONZ przyjęła rezolucję 1540 (zwaną dalej „rezolucją RB ONZ 1540 (2004)”), która była pierwszym instrumentem międzynarodowym zajmującym się – w sposób zintegrowany i wszechstronny – kwestią broni masowego rażenia, środków jej przenoszenia i powiązanych z nią materiałów. W rezolucji RB ONZ 1540 (2004) zawarto wiążące dla wszystkich państw zobowiązania, które to zobowiązania mają zapobiegać uzyskaniu dostępu do takiej broni i powiązanych z nią materiałów przez podmioty niepaństwowe. RB ONZ postanowiła również, że wszystkie państwa mają wprowadzić i egzekwować skuteczne środki ustanawiające krajowe mechanizmy kontrolne zapobiegające rozprzestrzenianiu broni jądrowej, chemicznej i biologicznej oraz środków jej przenoszenia, m.in. przez ustanowienie odpowiedniej kontroli nad materiałami powiązanymi.
- (4) W dniu 11 maja 2017 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2017/809 ⁽¹⁾ wspierającą wdrożenie rezolucji RB ONZ 1540 (2004). Techniczne wdrożenie działań realizowanych na podstawie decyzji (WPZiB) 2017/809 powierzono Biuru ds. Rozbrojenia Sekretariatu ONZ (UNODA) we współpracy z odpowiednimi międzynarodowymi organizacjami w regionie, w szczególności z Organizacją Państw Amerykańskich (OPA).
- (5) W swoim planie działań na rzecz rozbrojenia pt. „Zabezpieczenie naszej wspólnej przyszłości”, przedstawionym w dniu 24 maja 2018 r., sekretarz generalny ONZ podkreślił, że „musimy nadal wzmacniać nasze instytucje w celu zapobiegania wszelkim przypadkom użycia broni biologicznej, w tym poprzez wzmocnienie wdrażania konwencji o broni biologicznej, oraz zapewnić, że będziemy w stanie reagować na przypadki, w których prewencja zawiedzie” oraz że istnieje potrzeba „przyczynienia się do opracowania ram zapewniających skoordynowaną reakcję międzynarodową na użycie broni biologicznej”.
- (6) W dniu 21 stycznia 2019 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2019/97 ⁽²⁾ wspierającą Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia.
- (7) OPA przygotowała dwa wnioski dotyczące projektów w celu wzmocnienia ogólnego bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2017/809 z dnia 11 maja 2017 r. wspierająca wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia (Dz.U. L 121 z 12.5.2017, s. 39).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/97 z dnia 21 stycznia 2019 r. wspierająca Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 19 z 22.1.2019 r. s. 11).

- (8) Administrowanie i zarządzanie projektami, które mają być realizowane na podstawie niniejszej decyzji, należy powierzyć sekretariatowi OPA/Międzyamerykański Komitet ds. Walki z Terroryzmem (CICTE).
- (9) Sekretariat OPA/CICTE powinien zapewnić skuteczną współpracę z odpowiednimi organizacjami i organami międzynarodowymi, takimi jak jednostka ds. wsparcia realizacji BTWC, Komitet Rady Bezpieczeństwa ONZ ustanowiony na mocy rezolucji RB ONZ 1540 (2004), Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (OIE) oraz globalne partnerstwo przeciwko rozprzestrzenianiu broni i materiałów masowego rażenia. Sekretariat OPA/CICTE powinien również zapewnić komplementarność i synergię projektów realizowanych na podstawie niniejszej decyzji z odpowiednimi zakończonymi i trwającymi projektami, z działaniami prowadzonymi w Ameryce Łacińskiej, wspieranymi przez poszczególne państwa członkowskie UE, oraz z innymi programami finansowanymi przez Unię w tej dziedzinie, w tym z Instrumentem na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju oraz unijnymi centrami doskonałości ds. ograniczania ryzyka chemicznego, biologicznego, radiologicznego i jądrowego,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Aby promować pokój i bezpieczeństwo, jak również skuteczny multilateralizm na szczeblu globalnym i regionalnym, Unia dąży do realizacji następujących celów:

- poprawy ustawodawczych i regulacyjnych podstaw w dziedzinie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w krajach beneficjentach, poprzez przyjęcie i egzekwowanie odpowiednich skutecznych przepisów zakazujących podmiotom niepaństwowym wytwarzania, nabywania, posiadania, rozwijania, transportu, transferu lub wykorzystywania broni biologicznej oraz środków jej przenoszenia, w szczególności do celów terrorystycznych,
- poprawy bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach poprzez podnoszenie świadomości w odpowiednich sektorach, w tym poprzez egzekwowanie skutecznych krajowych środków mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu broni biologicznej i środków jej przenoszenia.

2. Aby osiągnąć cele, o których mowa w ust. 1, Unia realizuje następujące projekty:

- pomoc techniczną i prawną w celu wzmocnienia przepisów w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, w celu zapewnienia harmonizacji takich przepisów z normami międzynarodowymi, a także w celu wspierania i wzmacniania współpracy regionalnej,
- podnoszenie świadomości, edukacja i szkolenia w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”).

2. Technicznym wdrażaniem projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, zajmuje się Sekretariat OPA/CICTE. Sekretariat OPA/CICTE wykonuje to zadanie pod kontrolą Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z Sekretariatem OPA/CICTE.

3. Szczegółowy opis projektów przedstawiony jest w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, wynosi 2 738 708,98 EUR.

2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

3. Komisja nadzoruje należyte zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera z Sekretariatem OPA/CECTI umowę o finansowaniu. Umowa ta zobowiązuje Sekretariat OPA/CECTI do zapewnienia, by wkład Unii został wyekspozowany stosownie do jego wielkości.

4. Komisja dokłada starań, aby umowę o finansowaniu, o której mowa w ust. 3, zawarto możliwie szybko po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy o finansowaniu.

Artykuł 4

Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji w oparciu o regularne sprawozdania przygotowywane przez Sekretariat OPA/CECTI. Na podstawie tych sprawozdań Rada dokonuje oceny. Komisja przedstawia informacje na temat aspektów finansowych projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja wygasa po upływie 36 miesięcy od zawarcia umowy o finansowaniu, o której mowa w art. 3 ust. 3, lub po upływie 6 miesięcy od dnia jej przyjęcia, jeżeli w tym okresie nie zostanie zawarta umowa o finansowaniu.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 grudnia 2019 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PROJEKTY WSPIERAJĄCE ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO ORAZ OCHRONY BIOLOGICZNEJ W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ ZGODNIE Z WDROŻENIEM REZOLUCJI RADY BEZPIECZEŃSTWA ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NR 1540 (2004) W SPRAWIE NIEROZPRZESTRZENIANIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA I ŚRODKÓW JEJ PRZENOSZENIA

1. Wprowadzenie i cele

1.1. Wprowadzenie

Konwencja o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) weszła w życie w 1975 r. i została ratyfikowana przez wszystkie państwa, z wyjątkiem jednego (Haiti), w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach. Niemniej jednak ponad czterdzieści lat później wiele z tych państw nie posiada krajowych ram prawnych i regulacyjnych niezbędnych do pełnego wdrożenia BTWC. Konwencja ta określa między innymi niektóre normy bezpieczeństwa biologicznego służące ograniczeniu zagrożeń bakteriologicznych i innych zagrożeń biologicznych, które mogą mieć szkodliwy wpływ na organizmy żywe na Ziemi.

Aby w coraz większym stopniu przeciwdziałać takim zagrożeniom, Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła w 2004 r. rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych 1540 (zwaną dalej „rezolucją RB ONZ 1540 (2004)”). Ta rezolucja stanowi, że wszystkie państwa mają obowiązek wprowadzić i egzekwować skuteczne środki ustanawiające krajowe mechanizmy kontrolne zapobiegające rozprzestrzenianiu broni jądrowej, chemicznej i biologicznej oraz środków ich przenoszenia. Zgodnie z pkt 3a rezolucji RB ONZ 1540 (2004) środki te obejmują ustanowienie odpowiednich mechanizmów kontrolnych względem wspomnianych materiałów oraz opracowanie i utrzymanie w tym celu właściwych i skutecznych procedur umożliwiających nadzorowanie i zabezpieczenie produkcji, eksploatacji, składowania i transportu tych materiałów.

Komitet 1540 przeprowadza co pięć lat kompleksowy przegląd działań podjętych przez państwa członkowskie w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z rezolucji RB ONZ 1540 (2004). W dokumencie końcowym z kompleksowego przeglądu z 2016 r. wyciągnięto pewne istotne wnioski. Po pierwsze w dokumencie stwierdza się, że chociaż państwa poczyniły pewne postępy w zakresie zabezpieczania i ochrony wrażliwych materiałów, nadal istnieją w tych obszarach braki. Po drugie komitet zauważył, że działania mające na celu nadzorowanie i zabezpieczenie materiałów związanych z bronią biologiczną pozostają w tyle za działaniami zabezpieczającymi materiały związane z bronią jądrową i chemiczną. Po trzecie Komitet odnotował, że od 2011 r. państwa nie zwiększyły zakresu wdrożenia środków postulowanych w rezolucji RB ONZ 1540 (2004). W związku z tym Komitet stwierdził, że państwa powinny pilnie podjąć działania służące nadzorowaniu i zabezpieczeniu materiałów związanych z bronią biologiczną.

Incydent polegający na uwolnieniu i potencjalnym rozprzestrzenieniu patogenu biologicznego przez podmiot chcący uderzyć w docelową grupę ludności lub przez czynniki o podłożu naturalnym może spowodować istotne szkody ludzkie, gospodarcze i polityczne w regionie OPA. W związku z tym potencjalnym zagrożeniem OPA dąży do zwiększenia w obu Amerykach świadomości i zdolności w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej. Na przykład od 2009 r. Międzyamerykański Komitet ds. Walki z Terroryzmem (OPA/CICTE) za pośrednictwem swojego sekretariatu (zwanego dalej „Sekretariatem”) przeprowadził kilka krajowych ćwiczeń w zakresie zarządzania kryzysowego w sytuacji incydentu biologicznego w celu zwiększenia świadomości zagrożeń związanych z bezpieczeństwem biologicznym, zapraszając na te ćwiczenia urzędników i przedstawicieli różnych agencji i organizacji, aby pokazać im, jak można koordynować reagowanie na takie incydenty. Ponadto niektóre państwa członkowskie OPA zwróciły się do Sekretariatu o konkretną pomoc w opracowaniu lub aktualizacji krajowych planów reagowania na kryzysy biologiczne.

Te i inne działania mające na celu zwiększenie zdolności w zakresie gotowości i reagowania na incydenty biologiczne przyniosły istotne rezultaty, jednak nadal w wielu państwach członkowskich OPA brakuje zaangażowania i inwestycji w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną. Objawem tego jest brak niezbędnej infrastruktury, zdolności i ram prawnych umożliwiających skuteczne wykrywanie incydentów biologicznych i reagowanie na nie. Duża i nieproporcjonalna liczba ofiar śmiertelnych w obu Amerykach w wyniku globalnego wybuchu epidemii H1N1 w 2009 r. uناoacznie te słabości i zwraca uwagę na konieczność większego skupienia się na bezpieczeństwie biologicznym i ochronie biologicznej. Uważa się na przykład, że w 2009 r. wirus grypy typu A/H1N1 zabił w obu Amerykach więcej osób niż w pozostałych częściach świata.

Brak zaangażowania rządów w regionie w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną wynika z połączenia różnych czynników, w tym niewystarczającej wiedzy decydentów na temat zagrożeń i potencjalnych kosztów związanych z dużymi incydentami biologicznymi; priorytetów w zakresie bezpieczeństwa konkurujących o niewielkie zasoby dostępne na szczeblu krajowym; oraz połączonych z tym problemów, które wiążą się z opracowaniem zintegrowanej krajowej gotowości i zdolności do reagowania na incydenty biologiczne. Wyzwania te uwypuklają potrzebę skoordynowanego reagowania na incydenty biologiczne w regionie OPA. W takim reagowaniu powinno brać udział wiele podmiotów ze szczebla krajowego i lokalnego, również ministerstwa (zdrowia, rolnictwa, bezpieczeństwa, sprawiedliwości, obrony, informacji strategicznych, transportu, spraw zagranicznych, handlu międzynarodowego, gospodarki, nauki i techniki i inne), podmioty z kręgów egzekwowania prawa i inne służby interwencyjne, podmioty sektora prywatnego (szczególnie przedstawiciele przemysłu i środowisk akademickich) oraz społeczeństwo obywatelskie.

1.2. Cele

W czasie trwania tego trzyletniego projektu CICTE zamierza podnieść poziom bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach, zgodnie z rezolucją RB ONZ 1540 (2004), w szczególności poprzez ustanowienie i egzekwowanie skutecznych środków mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu broni biologicznej i środków jej przenoszenia.

Pomoc techniczna i współpraca z państwami członkowskimi, które wspierają ogólny cel projektu, będą opierać się na następujących głównych celach:

- wzmocnienie norm bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach,
- wzmocnienie ram prawnych i regulacyjnych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej i zharmonizowanie ich z istniejącymi normami międzynarodowymi,
- wzmocnienie współpracy, w szczególności poprzez przeprowadzenie w ocen wzajemnych na podstawie rezolucji 1540,
- ułatwienie szkolenia ustawicznego w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

2. Wybór agencji wykonawczej i koordynacja działań z innymi właściwymi inicjatywami na rzecz finansowania

2.1. Agencja wykonawcza – Organizacja Państw Amerykańskich (OPA)

OPA od 2005 r. czynnie wspiera wysiłki państw członkowskich na rzecz nieprolifracji w obu Amerykach. W 2010 r. Sekretariat CICTE otrzymał specjalny mandat do opracowania programu pomocy we wdrażaniu rezolucji RB ONZ 1540 (2004). W związku z tym utworzono partnerstwo strategiczne między Biurem ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), grupą ekspertów Komitetu 1540 i Sekretariatem OPA/CICTE w celu realizacji projektu pilotażowego w zakresie pomocy technicznej i budowania zdolności w Amerykach, tak aby ułatwić państwom członkowskim realizację celów w różnych obszarach objętych rezolucją RB ONZ 1540 (2004).

Jednym z głównych celów OAS/CICTE jest współpraca z państwami, których rządy są w pełni zaangażowane w fizyczną ochronę i nadzorowanie materiałów chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych (CBRJ) w ramach swoich działań na rzecz nieprolifracji. Kolejny cel to działania służące udzielaniu państwom beneficjentom pomocy w realizacji rezolucji RB ONZ 1540 (2004) poprzez określenie konkretnych potrzeb i wyzwań w celu dostosowania pomocy prawnej i specjalistycznych działań w zakresie budowania zdolności, tak aby wzmocnić ramy pozwalające państwom członkowskim na zapobieganie stosowaniu materiałów CBRJ przez podmioty niepaństwowe.

Ramy regionalne, które zapewnia OPA, oferują przewagę komparatywną z uwagi na ponadnarodowy charakter zagrożeń – sąsiadujące ze sobą państwa muszą współpracować, aby sprostać tym wyzwaniom. Regionalne podejście CICTE do tych kwestii zapewni spójność, co pozwoli uniknąć dublowania działań i zmaksymalizować efektywność. W związku z tym OPA, jako najważniejsza organizacja regionalna w obu Amerykach, ma na swojej półkuli niepowtarzalną możliwość wykazania się skutecznością z uwagi na swoją istniejącą sieć krajowych punktów kontaktowych i na fakt, że jest szeroko obecna w całym regionie i jest zdolna współpracować w terenie z proponowanymi państwami beneficjentami.

Ogólnie rzecz biorąc, OPA/CICTE ściśle współpracował z rządami wielu państw członkowskich OPA i osiągnął istotne wyniki w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej. Na przykład OAS/CICTE udzielił państwom członkowskim pomocy na rozmaite sposoby, takie jak:

- sporządzenie krajowych planów działania na potrzeby rezolucji 1540 oraz wzmocnienie ram prawnych i regulacyjnych,

- zbudowanie zdolności w zakresie zapobiegania i zwalczania handlu materiałami jądrowymi, radiologicznymi, chemicznymi i biologicznymi oraz ich przemytu,
- promowanie wymiany skutecznych praktyk poprzez zastosowanie metodyki opartej na wzajemnych ocenach, i
- ułatwianie koordynacji na szczeblu politycznym w celu rozpoznania obszarów współpracy regionalnej i subregionalnej.

2.2. Koordynacja z innymi odnośnymi inicjatywami na rzecz finansowania

Zgodnie z ogólną praktyką OPA/CICTE koordynuje swoje działania z innymi agencjami i organizacjami, które otrzymują fundusze zarówno od tych samych, jak i od innych rządów i organów międzynarodowych. Jeżeli chodzi o organizacje otrzymujące wsparcie z Unii Europejskiej na prace związane z działaniami zaproponowanymi w ramach przedmiotowego projektu, bezpośrednie znaczenie dla projektu mają Biuro ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), Komitet 1540 i jego grupa ekspertów, a także jednostka ds. wsparcia realizacji konwencji o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC); warto też zauważyć, że OPA/CICTE już teraz ściśle współpracuje z tymi podmiotami. Koordynacja prac z tymi organami będzie prowadzona przez zespół zarządzający z siedziby OPA, tak aby wszystkie wysiłki się uzupełniały i aby uniknąć ich dublowania, a działania w ramach projektu zostaną dostosowane do zobowiązań wynikających z rezolucji 1540 i z BTWC.

W związku z tym OAS/CICTE uważa, że projekt jest w sposób oczywisty zgodny z decyzją Rady Europejskiej z 2019 r. wspierającą wdrażanie konwencji poza Unią Europejską (zwaną dalej „decyzją”). Zaproponowany projekt stanowiłby wsparcie decyzji, pomagając w zmniejszeniu zagrożenia związanego z rozprzestrzenianiem broni biologicznej i toksycznej w regionie. Projekt dążyłby do tego celu, uwzględniając szybkie tempo rozwoju nauk biologicznych, tak aby rządowe ramy prawne i regulacyjne mogły przeciwdziałać tym zagrożeniom i spełniać wymogi aktualnych norm międzynarodowych. Projekt pomógłby zatem zagwarantować lepsze przygotowanie państw członkowskich do szybkiego reagowania na wszelkie ewentualne zagrożenia.

Jeżeli chodzi o tworzenie polityki, OAS/CICTE będzie nadal działać w tym obszarze na swoich sesjach zwyczajnych oraz za pośrednictwem Komitetu na rzecz Bezpieczeństwa na Półkuli przy Stałej Radzie Państw Amerykańskich (OPA).

Głównym celem wniosku jest poprawa bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach poprzez podnoszenie świadomości i budowanie zdolności w odpowiednich sektorach, zgodnie z rezolucją RB ONZ 1540 (2004), co obejmuje egzekwowanie skutecznych krajowych środków mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu broni biologicznej oraz środków jej przenoszenia. Działania te będą skierowane do zajmujących się biologią naukowców działających w dziedzinie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w sektorze publicznym i prywatnym, a także do decydentów i do prawodawców. Działania obejmują szkolenia dla naukowców zajmujących się biologią w państwach beneficjentach, a także opracowanie internetowego szkolenia, tak aby dotrzeć do jeszcze większej liczby beneficjentów w regionie. OPA/CICTE będzie prowadzić te działania we współpracy z naszymi partnerami strategicznymi, natomiast, jak zauważono w sekcji dotyczącej metodyki, w przypadku wysoce specjalistycznych szkoleń i zadań OPA może również zlecać udzielenie krótkoterminowego wsparcia (ekspertom, szkoleniowcom i badaczom) i będzie współpracować w tych dziedzinach ze swoimi partnerami (w tym z jednostką ds. wsparcia realizacji BTWC, z UNODA, z OIE i z Unią Europejską) i ze środowiskiem akademickim, tak aby personel spełniał wszystkie wymogi techniczne, również, w miarę możliwości, wymogi określone w pulach ekspertów prowadzonych przez te organizacje.

3. Opis projektu

3.1. Opis

Nasz wniosek ma na celu poprawę bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach, zgodnie z rezolucją RB ONZ 1540 (2004), oraz dalsze zwiększenie zdolności państw beneficjentów do skutecznego przewidywania i reagowania na poważne incydenty z udziałem czynnika biologicznego, zarówno spowodowane przez człowieka, jak i mające podłoże naturalne. Projekt ma również na celu poprawę między poszczególnymi agencjami i międzynarodowej oraz wymiany informacji między państwami członkowskimi OPA, tak aby przygotować się i reagować na incydenty biologiczne. Ponadto projekt ma na celu wypełnienie luk prawnych istniejących obecnie w niektórych państwach docelowych oraz uzupełnienie działań na rzecz wdrożenia BWC.

W projekcie wezmą udział właściwe organy krajowe nie więcej niż ośmiu państw członkowskich OPA, odpowiedni przedstawiciele sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego oraz wykwalifikowani eksperci międzynarodowi – ich zadaniem będzie zbadanie, jakie działania można podjąć, aby poprawić zdolności w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w tych państwach oraz – w szerszym ujęciu – w regionie OPA. W ramach projektu zastosowane zostanie podejście dwutorowe, obejmujące zarówno działania krajowe, jak i subregionalne. W projekcie podjęta zostanie próba wykorzystania wcześniejszego doświadczenia Sekretariatu w pracy nad tymi kwestiami w Amerykach, we współpracy ze stałą siecią kontaktów i partnerów Sekretariatu (szczególnie w sektorze publicznym). Działania na szczeblu krajowym skupią się na współpracy z poszczególnymi państwami członkowskimi OPA w celu usprawnienia krajowych zdolności, zredagowania projektów przepisów ustawowych i wykonawczych oraz opracowania krajowych planów działania na rzecz wzmocnienia zdolności operacyjnych.

Na szczeblu regionalnym działania w zakresie budowania zdolności skupią się na propagowaniu wymiany informacji i dobrych praktyk, a także na określeniu parametrów strukturalnych, merytorycznych i funkcjonalnych wynikających z podejścia regionalnego.

Ponadto projekt będzie miał na celu wykorzystanie procesu wzajemnej oceny, który został opracowany w ostatnich latach, zgodnie z którym państwa zgadzają się współpracować na rzecz oceny swoich wzajemnych mocnych i słabych stron we wdrażaniu zobowiązań z rezolucji 1540 oraz określić skuteczne praktyki i dziedziny dalszej współpracy dwustronnej. Po zakończonej niedawno powodzeniem serii wzajemnych ocen przeprowadzonych zgodnie z rezolucją 1540 między Chile a Kolumbią (2017), Republiką Dominikańską a Panamą (2019) czy ostatnio Paragwajem a Urugwajem (2019) proponujemy podjęcie konkretnych działań następczych na rzecz wsparcia i współpracy w odniesieniu do tych trzech par państw. W ten sposób pragnęlibyśmy dążyć do podjęcia działań następczych, w oparciu o ściśle dwustronne więzy ustanowione przez te państwa podczas procesu wzajemnej oceny, i do dalszego promowania wykazanej przez te państwa woli kontynuowania współpracy w ramach rezolucji 1540 – współpracy wykraczającej poza początkowe działania z zakresu wzajemnej oceny. Pragniemy również zasugerować promowanie dodatkowych wzajemnych ocen w regionie, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną, państwom, które nie podjęły jeszcze takich działań, takim jak Meksyk i potencjalnie inni partnerzy w regionie. I wreszcie pragniemy dążyć do przeprowadzenia przeglądu istniejących procesów wzajemnej oceny w celu promowania i zacieśniania bieżącej współpracy między państwami, wspierania najlepszych praktyk i propagowania praktyki publikowania dokumentów technicznych (jako uzupełnienia sprawozdań końcowych przedkładanych przez państwa), w celu określenia postępów poczynionych na tych forach.

3.2. Metodyka

3.2.1. Struktura organizacyjna

Projekt ten będzie realizowany przez OPA/CICTE w koordynacji z państwami członkowskimi OPA korzystającymi ze wsparcia. Zespół zarządzający OPA/CICTE będzie składał się z trzech pracowników oraz z asystenta administracyjno-finansowego, a jego prace prowadzone będą w siedzibie OPA w Waszyngtonie, w porozumieniu z kontraktowym personelem zewnętrznym, zatrudnianym w zależności od rodzaju działań, które należy wykonać, a także pod ogólnym nadzorem i zgodnie z wytycznymi sekretarza wykonawczego CICTE.

W skład zewnętrznego personelu kontraktowego wchodzić będzie prawnik, który odpowiadać będzie za wsparcie prawne projektu. W przypadku wysoce specjalistycznych szkoleń i zadań OPA może również zlecać udzielanie krótkoterminowego wsparcia (eksperci, szkoleniowcy i badacze) z list ekspertów prowadzonych przez inne partnerskie organizacje techniczne, w tym przez jednostkę ds. wsparcia realizacji BTWC, UNODA, OIE i Unię Europejską.

Początkowo zespół OPA/CICTE zarządzający programem będzie współpracował bezpośrednio z organami krajowymi państw członkowskich, które wcześniej zwróciły się o wsparcie zgodnie z rezolucją RB ONZ 1540 (2004). W kilku przypadkach OPA ma zawarte umowy o współpracy, aby pomóc państwom członkowskim w tych dziedzinach wdrażania rezolucji 1540, które będą stanowić podstawę udzielenia pomocy technicznej.

3.2.2. Podejście techniczne

Wnioski o pomoc prawną i techniczną w celu wzmocnienia przepisów w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej będą wymagały wstępnej oceny, a prawnik, w porozumieniu z zespołem zarządzającym projektem oraz właściwymi organami w krajach beneficjentach, poprzez misje ustawodawcze i misje pomocy technicznej, przeprowadzi analizę obowiązujących przepisów ustawowych i wykonawczych w celu określenia konkretnych luk i priorytetów krajowych. W oparciu o tę analizę do szczegółowych środków związanych z udoskonaleniem przepisów ustawodawczych i regulacyjnych w dziedzinie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, które wymagają priorytetowego wdrożenia i które będą bezpośrednio wspierane w ramach tego projektu, można zaliczyć:

- analizę istniejących przepisów ustawowych i wykonawczych w państwach beneficjentach w celu określenia konkretnych luk,

- sporządzenie i przyjęcie wykazu kontroli wywozu,
- opracowanie i przyjęcie krajowego planu działania w zakresie reagowania na zagrożenia biologiczne,
- opracowanie krajowych wytycznych dotyczących ochrony czynników biologicznych przed przypadkowym lub celowym rozpowszechnianiem oraz ich właściwego i bezpiecznego przechowywania i transportu, w tym ich bezpieczeństwa wewnątrzobiekтового.

Działania promujące i wzmacniające współpracę regionalną obejmowałyby:

- opracowanie działań następczych w zakresie budowania zdolności oraz działań na rzecz współpracy w odniesieniu do państw w regionie, które przeprowadziły wzajemne oceny dotyczące wdrażania rezolucji 1540,
- dodatkowe działania na rzecz wzajemnej oceny z silnym naciskiem na bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną,
- sporządzanie i publikowanie dokumentów technicznych dotyczących działań związanych z wzajemną oceną.

Dla potrzeb podnoszenia świadomości, edukacji i szkoleń w zakresie komponentu bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej niniejszego wniosku, które to działania mają być prowadzone równolegle z komponentem dotyczącym pomocy technicznej i prawnej oraz współpracy regionalnej, w każdym z państw beneficjentów zostanie zorganizowane szkolenie. Szkolenia te będą koordynowane przez zespół zarządzający OPA/CICTE i prowadzone przez międzynarodowych ekspertów. Szkolenia te będą służyć budowaniu zdolności i utworzeniu grupy instruktorów z różnych instytucji naukowych z państw beneficjentów, którzy będą mogli upowszechniać wiedzę na temat bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, najlepsze praktyki laboratoryjne oraz techniki i metody zarządzania ryzykiem biologicznym w laboratoriach i instytutach badawczych.

OPA/CICTE będzie współpracować z pracownikami naukowymi i badaczami w celu opracowania kursu online, co przyczyni się do poprawy obecnych zasobów służących dalszemu upowszechnianiu wiedzy i podnoszenia świadomości na temat bezpieczeństwa biologicznego, ochrony biologicznej i bioetyki wśród pracowników naukowych, nauczycieli, studentów i badaczy z dziedziny nauk biologicznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron.

Ponadto wśród decydentów, parlamentarzystów i przedstawicieli odnośnego sektora podczas misji świadczących pomoc techniczną i prawną oraz działań regionalnych i subregionalnych przewidzianych we wniosku podjęte zostaną działania informacyjne i uświadamiające z zakresu bezpieczeństwa biologicznego, ochrony biologicznej, rezolucji RB ONZ 1540 (2004) oraz wdrożenia BTWC.

3.2.3. Perspektywa płci społeczno-kulturowej

OPA/CICTE, realizując swój program oparty na rezolucji 1540 RB ONZ (2004), odgrywa ważną rolę we wspieraniu państw członkowskich w budowaniu zdolności pod kątem wdrożenia tej rezolucji oraz w walce z proliferacją, a także w promowaniu równouprawnienia płci. Wszystkie te wyniki przyczyniają się do osiągnięcia oenztetowskich celów zrównoważonego rozwoju i uzupełniają wysiłki państw członkowskich OPA w zakresie wdrażania odpowiednich instrumentów w dziedzinie światowego systemu rozbrojenia i nieproliferaacji.

OPA/CICTE zagwarantuje równouprawnienie płci w procesie zatrudniania, aby pomóc państwom beneficjentom projektu, i będzie zachęcać te państwa do sensownego angażowania kobiet na wszystkich etapach realizacji projektu. Zawsze podejmowane są specjalne wysiłki w celu uwzględnienia perspektywy płci społeczno-kulturowej oraz w celu umiejscowienia kobiet w centrum omawianych zagadnień.

3.2.4. Koordynacja zewnętrzna

Podczas realizacji projektu, oprócz porozumiewania się i współpracy z organami krajowymi w całym regionie, OPA będzie porozumiewać się i współpracować z innymi instytucjami i organizacjami. Podmioty wymienione poniżej mogą być w stanie udzielić wsparcia w konkretnych kwestiach i pomóc w promowaniu inicjatywy w regionie:

- Biuro ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), w tym dział ds. wsparcia wdrażania konwencji o zakazie broni biologicznej i toksycznej,
- Komitet Rady Bezpieczeństwa ustanowiony zgodnie z rezolucją RB ONZ 1540 (2004) oraz jego grupa ekspertów,
- Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (OIE),
- Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), w tym Panamerykańska Organizacja Zdrowia (PAHO),

- organizacje społeczeństwa obywatelskiego, środowiska akademickie i organizacje sektora prywatnego, których cele są zgodne z celami niniejszego wniosku, w tym Sandia National Laboratories; Subcomisión de Bioseguridad y Biocustodia de la Asociación Argentina de Microbiología; James Martin Center CNS; Asociación Latinoamericana de Biocontención y Biocustodia.

3.3. Cele i działania realizowane w ramach projektu

Cel nr 1: Wzmocnienie norm bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach.

Działania pomocnicze:

- Działanie 1.1: Przeprowadzenie dla każdego państwa misji pomocy technicznej obejmującej agencje zajmujące się bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną w celu oceny potrzeb i sporządzenia sprawozdania oceniającego,
- Działanie 1.2: W zależności od potrzeb i zasobów – ułatwienie szkoleń w jednej lub obu następujących dziedzinach: przyjęcie wykazu kontroli wywozu lub krajowego planu działania w zakresie reagowania na zagrożenia biologiczne. Sporządzenie sprawozdania oceniającego,
- Działanie 1.3: Opracowanie krajowych wytycznych dotyczących ochrony czynników biologicznych przed przypadkowym lub celowym rozpowszechnianiem, a także krajowych wytycznych w zakresie ich właściwego i bezpiecznego przechowywania i transportu, w tym ich bezpieczeństwa wewnątrzobiektoowego.

Oczekiwane rezultaty:

- sporządzenie sprawozdania oceniającego wraz z zaleceniem dla każdego państwa i każdej agencji,
- sporządzenie wykazu kontroli wywozu zgodnie z potrzebami państw,
- sporządzenie sprawozdania oceniającego przekazanego przez dane państwo, dotyczącego krajowego planu działania lub wytycznych w zakresie reagowania na zagrożenia, zdarzeń przypadkowych, bezpiecznego przechowywania i transportu.

Cel nr 2: Wzmocnienie ram prawnych i regulacyjnych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej i zharmonizowanie ich z istniejącymi normami międzynarodowymi.

Działania pomocnicze:

- Działanie 2.1: Przegląd istniejących ram prawnych i regulacyjnych każdego państwa beneficjenta w celu zidentyfikowania luk i obszarów priorytetowych wymagających interwencji,
- Działanie 2.2: Zapewnienie, w razie potrzeby, pomocy legislacyjnej, w tym opracowanie przepisów ustawodawczych i wykonawczych w celu wdrożenia wykazów kontroli wywozu lub krajowych planów działania,
- Działanie 2.3: Opracowanie i opublikowanie dokumentu zawierającego wytyczne dotyczące najlepszych praktyk laboratoryjnych, technik i metod zarządzania ryzykiem biologicznym w laboratoriach i instytutach badawczych oraz upowszechnianie tego dokumentu w celu promowania wiedzy o dobrych praktykach wśród odpowiednich zainteresowanych stron.

Oczekiwane rezultaty:

- co najmniej jedno działanie z zakresu pomocy prawnej dla każdego państwa w celu zapewnienia wsparcia przy wykazie kontroli wywozu lub krajowych planach działania lub projektach odpowiednich przepisów ustawowych/wykonawczych,
- opublikowanie najlepszych praktyk laboratoryjnych w odniesieniu do różnych komponentów: akademickiego, technik i różnych metod.

Cel nr 3: Wzmocnienie współpracy w szczególności poprzez przeprowadzenie w ocen wzajemnych na podstawie rezolucji 1540.

Działania pomocnicze:

- Działanie 3.1: Wsparcie maksymalnie trzech nowych działań na rzecz wzajemnej oceny z silnym naciskiem na bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną,

- Działanie 3.2: Przeprowadzenie trzech warsztatów dwustronnych w celu podjęcia działań następczych w odniesieniu do wzajemnych ocen przeprowadzonych już w regionie w odniesieniu do wdrażania rezolucji 1540,
- Działanie 3.3: Sporządzanie i publikowanie dokumentów technicznych dotyczących działań związanych z wzajemną oceną,
- Działanie 3.4: Zorganizowanie regionalnej konferencji na temat bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, między innymi w celu zwiększenia koordynacji i promowania wymiany informacji,
- Działanie 3.5: Zorganizowanie konferencji regionalnej na temat stanu wdrożenia rezolucji 1540 (2004) w obu Amerykach.

Oczekiwane rezultaty:

- ułatwienia w procesie wzajemnej oceny w odniesieniu do sześciu państw beneficjentów,
- sporządzenie i opublikowanie sprawozdania z działań następczych w ramach wzajemnej oceny dla Chile/ Kolumbii, Republiki Dominikańskiej/Panamy oraz Paragwaju/Urugwaju,
- zwiększenie koordynacji działań między agencjami zajmującymi się bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną w państwach beneficjentach.

Cel nr 4: Ułatwienie szkolenia ustawicznego w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

Działania pomocnicze:

- Działanie 4.1: Ustanowienie sieci szkoleniowców w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w każdym państwie beneficjencie,
- Działanie 4.2: Opracowanie i utworzenie modułu szkoleniowego dla naukowców w celu ograniczenia ryzyka ewentualnego niewłaściwego wykorzystania materiałów i sprzętu podczas prowadzonych przez nich badań,
- Działanie 4.3: Porozumiewanie się ze stosownymi krajowymi instytucjami szkoleniowymi, aby zachęcać do włączania do programów akademickich modułów lub materiałów związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną oraz z wdrożeniem rezolucji nr 1540 (2004) i BTWC,
- Działanie 4.4: Zorganizowanie i przeprowadzenie maksymalnie ośmiu sesji szkoleniowych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej (po jednej na każde państwo beneficjenta).

Oczekiwane rezultaty:

- ustanowienie w każdym państwie sieci szkoleniowców i specjalistów ds. bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej,
- stworzenie platformy otwartych kursów online i przeprowadzenie sześciu kursów,
- przeszkolenie w państwach beneficjentach naukowców z agencji zajmujących się bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną.

4. Beneficjenci

Bezpośrednimi beneficjentami celów nr 1–4 są krajowe instytucje i organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną w poszczególnych państwach beneficjentach (maksymalnie osiem państw w zależności od otrzymanych środków: Argentyna, Chile, Kolumbia, Republika Dominikańska, Meksyk, Panama, Paragwaj i Urugwaj). Po utworzeniu kursu online i włączeniu tych tematów do programów uniwersyteckich grono beneficjentów szkoleń jeszcze się zwiększy.

5. Wyeksponowanie wkładu Unii Europejskiej

OPA/CICTE zapewni, że we wszystkich działaniach związanych z projektem na różne sposoby wyeksponowane zostanie wsparcie finansowe Unii. Wsparcie UE będzie podkreślane w komunikatach prasowych, mediach społecznościowych i wywiadach dla mediów informacyjnych dotyczących wydarzeń medialnych. Cały sprzęt, wszystkie materiały drukowane lub całe oprogramowanie komputerowe ofiarowane państwom beneficjentom zostanie oznakowane jako sfinansowane przez Unię. Logo lub flaga UE zostaną umieszczone na wszystkich nakryciach głowy, kombinezonach lub odzieży służbowej pracowników projektu, tak aby w wyraźny sposób wskazywać na UE. Informacja o wsparciu Unii będzie również publikowana i eksponowana na stronach internetowych OPA i w jej publikacjach związanych z projektem i z programami otrzymującymi wsparcie.

6. Czas trwania
Planowane ramy czasowe realizacji projektu to 36 miesięcy.
 7. Warunki ogólne
Techniczna realizacja projektu zostanie przeprowadzona przez OPA/CICTE w ramach istniejącego programu na podstawie rezolucji 1540.
 8. Partnerzy
OPA/CICTE będzie realizować projekt w ramach partnerstwa z władzami krajowymi w państwach beneficjentach, we współpracy z partnerami strategicznymi.
 9. Sprawozdawczość
Co kwartał przedstawiane będą opisowe sprawozdania z postępów i stan finansów, tak aby umożliwić odpowiednie i terminowe monitorowanie i ocenę, a OPA/CICTE będzie utrzymywać bliskie kontakty z darczyńcą.
-